

ADDITIONES.

Alienationem rerum ipsius heredis. Alienatio bonorum heredis a testatore facta, tum etiam valida est, cum testator sua esse credidit, vide Roder. Suar. in repet. l. quoniam in prioribus, C. de inoffic. testam. ampl. 7. consil. 30 num. 35. 36. & 37. vol. 4. Socin iun. conf. 107. nu. 56. vol. 3. & conf. 124. nu. 77. vol. 1. Gouean. Nunquid possit testator prohibere heredi alienationem rerum ipsius heredis. Quod testator non possit prohibere alienationem bonorum ipsius heredis, post Clarum nostrum, docet Michael

distinatio colligitur ex traditis per Alex. in l. heredis seruus. col. 2. versicul. in ea, gloss. ibi. ff. de legat. 1. quam ita declaratam dicit esse veriore, & magis communem, Negus. de pign. in 2. membro 2. part. num. 57. in fin.

Item quaro, nunquid possit testator prohibere heredi alienationem rerum ipsius heredis? Respon. quod non. Ita tenet Bartol. in l. filiusfamil. §. Diui. post num. 8. ff. de leg. 1. & est communis opinio, ut dicit Ripa, in dicto §. Diui, num. 54. & seq.

Sed pone, testator donauerat inter viuos alteri aliquam rem, deinde illum sibi herede

in testamento instituit. Quaro nunquid poterit in ipso testamento super re iam per eum donata grauare heredem fideicommissi? Respon. glo. in leg. si mulier, in princip. in verbo, Si mortis. ff. de legat. 3. tenet, quod non, quasi onus imponi non possit rei, quae non sit habita ex iudicio ultimo. Sed tunc dic contrarium, modo testator in specie, & nominatim iusserit illam rem restitui per fideicommissum, text. est clarus in l. sequens questio, in ff. de leg. 2. Nec curandum est de illa gl. in d. l. si mulier, quia per Doctores communiter reprehenditur, ut attestatur Paris. consil. 2. nu. 47. lib. 3. & conf. 33. nu. 79. eo. vol. Bene verum est, quod si testator in genere grauaret heredem suum ad restituendam quidquid ad eum peruenisset in tali fideicommissi non venirent ea, quae testator prius inter viuos heredi donasset, sed solum ea, quae ex ultima eius voluntate ad eum peruenissent.

Grassus lib. 1. recept. sentent. §. testamentum, questio. 73. num. 3. Ceterum quod testator non minus de re heredis, etiam eundem grauando, ac re propria, testari valeat, tradit Surd. conf. 215. nu. 14. volum. 2. & Federicus Prucheman. conf. 48. nu. 113. & seqq. Harpr.

QVÆSTIO LXXII.

SVMARIA.

Ex Claro.

1 Testator an possit prohibere filio, ne detrahat legitimam de fideicommissi.

ADDITIONES.

QVÆST. LXXII.

Semper filius post legitimam ex fideicommissi detrahere. An, & quatenus filius legitimam ex fideicommissi detrahere possit ultra Clarum nostrum, & ab eo hic commemoratos, fufius explicant Antonius Gomez. tomo 1. variat. resolut. iur. ciuil. cap. 11. num. 24. cum seq. Fernand. Vasq. de succell. creat. §. 10. num. 418. com sequentibus. & Grass. lib. 1. recept. sentent. §. legitima. quest. 38. nu. 3. & seqq. Harpre.

Ixi supra q. 26. quod testator potest prohibere heredi detractionem Trebellianicam: Quaro nunc, an possit in suo testamento prohibere filio, ne detrahat legitimam de fideicommissi? Hac questio licet prima facie videatur facillime resolutionis, ex quo secundum communes regulas non potest pater in preiudicium legitimae filiorum aliquid ordinare, sed de ipsa legitima reijcitur omne onus, omnis conditio, & grauamen, ut dixi supra §. legitima. Est tamen ardua questio, & in ea multi Doctores a quo carunt. Tu igitur pro intelligentia distingue tres casus. Primus est, quando filius ipse nominatim est fideicommissi grauatus. Secundus est, quando non filius, sed eius heres, vel substitutus pupillaris est in specie grauatus fideicommissi. Tertius est, quando fideicommissum est simpliciter iniunctum, puta quia testator non grauauit in specie, neque ipsum filium, neque eius heredem, aut substitutum pupillarem sed simpliciter dixit, Volo, ut hereditas mea restitatur Titio, si filius meus sine liberis decesserit, &c.

Circa primum, quando filius ipse est grauatus fideicommissi, fac conclusionem, quod siue testator expresse prohibeat filio, ne de fideicommissi detrahat legitimam, siue simpliciter illum grauet, ut hereditatem restituat, semper, filius potest legitimam ex fideicommissi detrahere: quia testator non potest (ut dixi) legitimam filiorum aliquid onus imponere, &

sequenter non potest etiam expresse grauare filium primi gradus, ne detrahat ipsam legitimam de fideicommissi. Et hoc est communis opinio, ut dicit Gal. in repet. l. centurio. nu. 407. Et quod non valeat grauamen iniunctum in legitima, quando nominatim est iniunctum ipsi filio, attestatur esse communem opinio. Curt. Iun. conf. 71. num. 8. & ideo poterit hoc casu filius (non obstante ipsa prohibitione) detrahere legitimam de fideicommissi: & si ipse non detraxerit, poterit eius heres, vel substitutus ex persona ipsius filij, illam detrahere. Nam hoc ius detrahendi legitimam ad heredes extraneos transmittitur secundum conclusionem, quae est indubitabilis, & de plano procedit secundum omnes, ut dicit Paris. consil. 30. numero octauo, lib. 3. & hic primus casus modicam habet difficultatem, & hac quidem conclusio locum habet etiam in milite. Licet enim alias miles possit in suo testamento prohibere, ne legitima de fideicommissi detraheretur, secundum communem opinio. de qua per Galiul. in repet. d. l. Centurio, post num. 87. Ripa in eadem l. Centurio, num. quadragesimo quinto. Hodie tamen secus est, nam de iure nouissimo miles non potest priuare filium legitimam.

In secundo casu, quando expresse grauatus est heres, vel substitutus pupillaris ipsius filij, pariter non videtur dubitandum, quo minus possit pater eos grauare, ut totam hereditatem, tam ipsius patris, quam etiam filij, per fideicommissum restituant. Text. est clarus in l. si Tit. §. fin. ff. de leg. 1. & est communis sententia, ut attestatur Ias. in d. §. fin. numero 15. & sequentibus. & numero 30. & in l. ex tribus, numero 2. & seq. C. de inoffic. testam. Neque hoc casu tractandum est de legitima: quia cum heredi, siue substituto pupillo, ex eorum persona nulla debeatur legitima, non possunt ipsi illam detrahere ex fideicommissi: & ita se habet communis opinio, ut dicit Ias. in locis prealleg. Ioan. Dilect. de arte testam. tit. 5. cau. 34. in fine. Non etiam possunt ipsi ex persona filij illam detrahere, quia filius non fuit grauatus, ideo quantum ad ipsum, non est locus detractioni alicuius legitimae: esset bene ex eorum persona

b Consil. 12. num. 32.] Vide etiam per Apostill. ad eundem in Apostill. littera B. in dubio. Giach.

persona locus detractioni Trebellianicæ, ex quo ipsi sunt grauati fideicommissi, nisi testator illam prohibuisset, cum non essent ipsi ex liberis primi gradus, ut late dixi supra q. 63. Et si dicas, non ne filius transfuit detractionem, seu deductionem legitimam ad suos heredes etiam extraneos? Respon. quod filio, qui non erat grauatus, non competeat aliquid ius detrahendi legitimam, ut statim dixi merito illud ius, quod non erat, non potuit ad heredes transmitti. Postquam autem talis legitima peruenit in ipsos heredes filij: non habet amplius nomen legitimæ: sed de ea iudicatur tanquam de reliquo hereditatis merito potuit heres filij, vel substitutus pupillaris in eo grauari: ipsi enim huiusmodi hereditatem habere dicuntur ex iudicio, & dispositione ipsius partis testantis: & consequenter potuit pater in ipsa hereditate illis quodcumque grauamen imponere, Et hoc est communis ratio Doctorum, ut dicit Ias. in d. §. fin. nu. 6.

Et ideo hac omnia cessarent, ubicunque filius ad pubertatem peruenisset, vel tempore facti fideicommissi iam pubes fuisset: his enim casibus potest filius de sua legitima libere disponere, & testari, non obstante ipso fideicommissi: & si non testetur, vel de ea disponat, censetur non testando voluisse illam relinquere heredi suo ab intestato: merito illius heres, siue ex testamento, siue ab intestato possit ex persona filij, sibi legitimam retinere ex fideicommissi, quia illam habere videtur ex iudicio ipsius filij, non autem ex dispositione testatoris, & propterea ab ipso testatore in illa grauari non potuit: & sic istud fideicommissum, siue grauamen, quantum ad legitimam, & quantum ad propria bona ipsius filij, statim eueniente pubertate euanescit. Et hoc sine dubio est de intentione omnium Doctorum, ut dicit Ruinus conf. 58. post num. 19. lib. 2. subdens, quod aliter sentire, vel dicere esset erroneum.

Tertius est casus, quando testator in specie aliquid fideicommissi non grauauit, sed simpliciter dixit: si filius meus sine liberis decesserit, volo, quod bona mea restituantur Titio. Et in hoc Doctores multum torquentur, an censetur tale fideicommissum iniunctum filio, an vero eius heredi. Vtilitas autem maxima: quia si est iniunctum filio, poterit ex eo detrahi legitima per eius heredem ex persona filij: si verò est iniunctum heredi, non poterit heres detrahere legitimam, neque ex persona filij, quia ipse non fuit grauatus, neque ex persona propria, quia illi non debetur legitima: & magis communis sententia est, quod fideicommissum in dubio censetur relinqui ab eo, a quo relinqui potest, & sic ab herede filij, vel ab eius substituto pupillari, non autem ab ipso filio: & consequenter, quod iste heres filij non possit de ipso fideicommissi

aliquo modo detrahere legitimam. Et ita passim allegatur tenere Bart. in l. qui duos in fin. ff. de vulga. quem communiter omnes sequuntur, ut dicit Alex. conf. 67. nu. 2. lib. 1. & in l. 1. §. fin. post nu. 3. ff. de vulga. Hanc etiam opinionem dicit esse communem, Alex. conf. 12. nu. 32. lib. 3. & in leg. coheredi. §. cum filia, nu. 7. & seq. ff. de vulga. quem refert Paris. conf. 81. num. 9. & 10. lib. 2. Ias. conf. 186. col. 7. vers. non obstat in quantum quarto loco lib. 2. & conf. 98. colum. 2. vers. immo fortius, lib. 4. & in l. ex tribus num. 5. C. de inoffic. testam. & in d. §. cum filia, nu. 16. quem refert Curt. Iun. in d. conf. 71. num. 8. & seq. & conf. 72. num. 10. & Paris. conf. 21. nu. 48. lib. 3. & 10. Dilect. de arte testam. tit. 5. cau. 34. nu. 2. Clau. in d. l. 1. §. fin. nu. 7. & seq. Paris. conf. 45. num. 44. Crotus consil. 134. num. 45. libro 1. & consil. 103. numero 12. libr. 2. Apostill. ad Alexand. in dicto consil. 12. sub numero 32. lib. 3. Contrariam tamen opinio, quod si licet in dubio fideicommissam simpliciter relicta censetur iniunctum ipsi filio iniuncto, non autem eius heredi, tenuit Bart. in d. l. coheredi, §. cum filia, vers. Quod si herede, nu. 3. & hanc opinio, dicit esse magis communem, Rip. in l. centurio, post num. 409. vers. aliquando autem facit, se putare, quod d. Ias. decipitur, asserendo contrariam opinio, esse magis communem: & re vera neque Bart. in d. l. qui duos, dicit id, ad quod allegatur: neque multi ex Doctor. qui pro hac parte adducuntur, loquuntur in his terminis, ut ostendit Galiula in loco preallegato. Ceterum, quid sit de stricto iure, non esset in practica re cedendum a prima opinio, quae proculdubio est magis communis, ut ex predictis apparet. Fauendum est enim voluntati testatoris, quantum fieri potest, tanto magis ubi de prauidicio filiorum non tractatur: & alias cum hac dubitatio fuisset mihi proposita in facto a quodam arbitro non Doctore, in loco Saranal. agri Alexadrini, & ego, alijs etiam negotijs implicitis, petijsem terminum octo dierum ad liberandum, quid sentiret in hoc articulo: ille arbiter dixit se valde mirari, quod ego peterem terminum in questione tam clara, in qua duo alij Doct. ex improposito responderant. Dixi, mei moris non esse, in questionibus praesertim arduis, non in speculis libris respondere. Tandem excitationis nonnullis motibus, cum res non videretur carere difficultate, partes acquieuerunt, ut amicabiliter componeretur, & ita factum fuit.

Hac autem omnia intellige, ut procedat, quando filius ipse est adhuc pupillus. Nam si esset pubes tempore iniuncti fideicommissi, vel etiam postea ad pubertatem peruenisset, tunc indistincte, siue fideicommissum sit iniunctum expresse filio, siue eius heredi, siue simus in dubio, semper detrahitur legitima de fideicommissi, per rationem, quam posui supra, vers. & ideo.

QVÆSTIO LXXII.

SVMARIA.

Ex Claro.

1 Testator an possit prohibere filio alienationem suae legitimae. 2 Testator an possit legare administratori, vel tutori libertatem a ratione reddenda. 3 Testator an possit prohibere heredi, ne detrahat Falcidiam.

4 An prohiberi possit detractionem Trebellianicam. Ex Additionibus.

1 Generali liberatione, iutoribus, ceterisque alienarum rerum administratoribus legata, non continentur, quae affectione reali videri dicuntur. 2 Quid sit huius rei ratio. 3 Cui reddendarum rationum liberatio legata est, ei non remissa indicatur reliquorum solutio, & multo minus id, quod dolo neglectum probatur.

ADDITIONES.

Dixi supra.] Adde Gabr. titul. de legit. conclus. r. Gouean.

b A ratione reddenda.] Adde, quod tutori non predest testatoris prohibitio de no reddenda ratione, si quid ex dolo fecit, Bar. consil. 68. lib. 2. & Dec. consil. 178. dicit communem opin. esse, etia si dictum sit per testatorem, quod non teneatur reddere rationem, & quod omne in quo fuerit condemnatus, vult per heredem sibi restitui, vide Alciat. in trac. de presumpt. reg. 1. presumpt. 6. nu. 2. Guot.

A ratione reddenda.] De ampla atque larga administratione reddenda legata tutori, vel administratori, vide plene per Dec. consil. 1. 8. vbi docet cautelam, & in consil. 192. post. num. 3. Et per Crauer. in consil. 195. col. 4. & consil. 230. Et quod non possit omnimoda rationum redditio, & reliquorum prelatio remitti tutoti, sed solum scriptulosa inquisitio quo ad culpam, non quo ad dolum, vide per praet. Papien. tit. tutel. ratio analogitas, & illic per Masuer. Et quod tutor cui legata est liberatio, in assignando tutelam si promiserit reddere rationem integram, quod non censetur renunciaisse legato, vide per Alex. in consil. 164. lib. 5. & quod ratio semel reddita haud sit de nouo reddenda, vide per Caphal. in consil. 192. Nisi minus plene, & sufficienter reddita, & calculata fuerit, &

QVÆST. LXXIII.

Vero nunquid testator possit prohibere si lio alienationem suam legitimam?

a dixi supra, hoc eodem lib. §. legitima.

2 Item quæro, an possit testator legare administratori, vel tutori liberationem à ratio-

calenli error allegetur. Et sequuto pacto de non obseruando, an & quando possit pretextu erroris reuocari, vide de his omnibus per Tob. Noni cont. 64. per tot. Giach.

1 An possit testator legare administratori, vel tutori liberationem à ratione reddenda.] Addendum hoc loco primum: generali liberatione tutoribus, curatoribus, ceterisque alienarum rerum administratoribus, legata, non intelligi comprehensa ea, quæ actione reali vindicari possunt, l. Aurelius, 28. §. Mæuia. 4. vbi glo. Bart. Alberic. de Rosar. & Doct. communiter, ff. de liberat. legat. Michael Grassus lib. 1. recept. sent. §. legatum, quæst. 40. nu. 4. Treutler. vol. 2. disput. 13. lib. 4. lit. K. Ratio huius est perspicua: quoniam si ille, qui liberatur, ab obligatione liberati reputatur. At cū

b ne reddenda? dixi supra, hoc eod. §. legatum.

3 Sed quæro, nunquid testator possit prohibere heredi, ne detrahat Falcidam? Resp. quod sic. Tex. est in Auth. sed cū testator, C. ad Falcid. & est communis opin. vt dicit Io. Annib. in repet. d. l. nemo potest n. 191. ff. de l. 1. & in hoc nemo dubitat.

4 An autem possit prohibere detractionem Trebellianicam vel legitimam? dixi supra q. 62. & seq. & q. 72.

actione in rem quis conuenitur: non vt obligatus, sed vt possessor in iudicium vocatur, l. officium. 9. ff. de rei vindic. l. vnic. C. de alienat. iud. mutand. caus. fact. Deinde & illud addendum: eo casu, quo si quis à reddenda rationibus liberatur, non videri reliquorum solutionem remissam esse: multo minus id, quod dolo consumptum & neglectum esse, probari potest, l. si quis rationes 9. l. Lucius 12. d. l. Aurelius. 28. §. Titius, ff. de liberat. legat. l. tres fratres, 35. ff. de pact. Grassus d. §. legatum, q. 40. n. 5. Alciat. de presumpt. reg. 1. c. 6. Couar. lib. 2. var. resol. c. 14. n. 1. cum seqq. Gomez. to. 1. var. resol. c. vlt. num. 83. Schneidevvin. ad §. si quis debitori 13. num. 2. & ibid. Heigius nu. 9. Instituit. de legatis. Harprec.

QVÆSTIO LXXIV.

SVM M A R I A.
Ex Claro.

1 Testator an possit prohibere ius accrescendi.

ADDITIONES.

QVÆST. LXXIV.

a Nunquid testator possit, &c.] Vtilior, & fructuosior est illa questio an ex tacita, vel expressa testatoris mente prorogari possit ius accrescendi, ita vt post aditam hereditate, vel agnitum fideicommissum locum habeat, quam in reu. vide Aret. in l. si minor ff. de acq. her. & in leg. re coniuncti. Iaf. num. 185. Crot. nu. 147. Ripa num. 172. Gouean.

1 Nunquid testator possit in suo testamento prohibere ius accrescendi.] Hic addendum, ius accrescendi principaliter prouenire ex legis dispositione: secundarie vero ex tacito testatoris iudicio, seu tacita, & coniecturata voluntate defuncti: & si ideo introductum esse,

Quæro nunquid testator possit in suo testamento prohibere ius accrescendi? Hac est trita questio, sed non ab omnibus bene intellecta. Scire igitur debes, quod ius accrescendi potest dupliciter considerari, scilicet in particulari, & in vniuerso. In particulari habet locum ius accrescendi, puta, inter legatarios, quando sunt inter se coniuncti, iuxta notata in l. re coniuncti. ff. de leg. 3. quia altero repudiante, illius portio alteri accrescit, de quo dixi supra hoc eod. lib. §. ius accrescendi. In vniuerso autem considerari potest ius accrescendi inter ipsos institutos: quia si alter heredum repudiat hereditatem, vel decedat priusquam adeat, illius portio ac-

rescit cohæredi: vt habetur per Doct. in Rub. C. quando non peten. part. & dixi in d. §. ius accrescendi & hoc casu pro cedit ius accrescendi, non solum inter institutos in quota parte hereditatis sed etiam inter institutum in re certa, & heredem vniuersalem. Nam si hæres vniuersalis repudiet hereditatem, vel decedat priusquam adeat, tota hereditas accrescit instituto in re certa vt latius dixi sup. hoc eod. lib. §. institutio. Si ergo queris, nunquid testator possit prohibere ius accrescendi, est distinguendum. Nam aut loquimur in iure accrescendi, quod versatur, circa particularem successione, prout est in legatis, & in fideicommissis etiam vniuersalibus: & in illis potest testator prohibere ius accrescendi, siue expresse, siue etiam simpliciter, prohibendo, ne plus petere possit: & eo casu, si coniunctus repudiet legatum, vel fideicommissum, accrescet hæredi instituto, & hic

ne testatorem pro parte testatum, pro parte intestatum decedere contingat contra l. ius nostrum, 7. ff. de reg. iur. Hinc est, quod si ius accrescendi dicitur tacita quedam substitutio. Et ita commune vbiq; se habere sententiam, testatur Alcia. lib. 4. paradox. c. 8. Emanuel Soarez. in addi. ad Gomez. to. 1. varia. resol. c. 3. nu. 34. hosque citans. Michael Grassus lib. 1. recept. sent. §. seqq. vbi istam materiam latissime persequitur: deque illa nonnihil attulimus ad §. si eadem res. 8. Instit. de legatis. Harprec.

- 2** Et quid in successione vniuersali.
- 3** Et an eo casu res redudatur ad causam intestatis. Ex Additionibus.
- 1** Ius accrescendi vnde descendat.
- 2** Ius accrescendi quare introductum.
- 3** Ius accrescendi dicitur tacita quedam substitutio.

casus apud Doctores nullam habet difficultatem.

2 Aut vero loquimur in successione vniuersali, & sic in institutionibus, puta, si testator instituat aliquem in re certa, & prohibeat, ne quid ultra petere possit, & contingat heredem vniuersalem repudiare, nunquid possit prohibere, ne reliquum hereditatis accrescat illi? Institutio in re certa, & vt detur, quod nullo modo id facere possit: quia si illud residuum non accrescit instituto in re certa, necesse est, quod deuoluatur ad hæredes ab intestato: & sic resuaret absurdum, quod scilicet institutus in re certa succederet ex testamento in ipsa re sibi relicta, in residuo autem succederent proximiores ab intestato: & sic resuaret absurdum, quod scilicet institutus in re certa succederet ex testamento in ipsa re sibi relicta, in residuo autem succederet proximiores ab intestato: & sic daretur casus, in quo aliquis decederet pro parte testatus, & pro parte intestatus. Contra com. regulam iuris, de qua in l. ius nostrum, ff. de reg. iur. Breuiter, non videtur dubitandum in hoc, quod scilicet testator non potest prohibere ius accrescendi in institutionibus, & quod talis prohibitio non valet, quantum ad hoc, vt testator possit decedere pro parte testatus, & pro parte intestatus: quia hoc esset valde absurdum, vt siatim dixi. & in hoc omnes conueniunt, vt affirmat Dec. in d. l. ius nostrum, nu. 4.

Punctus est, vtrum prohibitio non valeat, quod ad hoc, vt ea non obstante, sit locus iuri accrescendi, & sic institutus in re certa habeat totam hereditatem: an autem prohibitio valeat, ita quod nihil accrescat ipsi in instituto in re certa, & consequenter testamentum annulletur, etiam quod ipsam institutionem in re certa, & res penitus redudatur ad causam intestati? Et in hoc varia sunt opin. Doct. Aliqui enim tenent, quod non obstante prohibitione, tota hereditas accrescat instituto in re certa: & hac fuit opin. Dyn. quam dicit esse communiter approbatam, Guliel. de Benedic. in 1. parte repet. cap. Raynutius, fol. 208. numero 272. Hanc etiam dicit esse

communem, Alex. in l. si quis priore, post nume. 9. ff. ad Trebell. Dec. in d. rubr. C. quando non pet. part. in 1. lectura, post num. 3. vers. Sed ista responsio, & in 2. lectura, nu. 21. Sapia in l. vnica, num. 61. Cod. quando non pet. part. Curt. sen. consil. 74. num. 3. quem refert, & seq. Soc. lum. consil. 111. num. 16. lib. 1. Crot. in repet. l. re coniuncti, nu. 16. & seq. Ripa in dicta l. re coniuncti, num. 34. Gratus consil. 58. num. 108. lib. 6. Apostil. ad Alex. consil. 162. sub num. 10. lib. 2. Contraria autem sententiam, scilicet quod imo talis prohibitio valeat, & consequenter, quod testamentum ipsum corruat, & res tota redudatur ad causam intestati, tenuit Bart. in l. quoties, §. si duo, num. 1. & seq. ff. de hered. instit. et hanc opinionem dicit communiter teneri, Corn. in l. quoties, num. 36. in fin. C. de hered. instit. quem refert Dec. in d. l. 1. n. 2. de testam. milit. Hanc opinionem dicit esse communem, Iaf. in dicta l. re coniuncti, & consil. 8. col. 9. vers. Decimo istud, libr. 3. quem refert D. Crauetta in suo elegantissimo tractatu de antiquit. rep. in 4. part. sect. 1. nu. 130. Vt vides opin. Dyn. contra Bartolæ, est proculdubio magis communis. Ego tamen considerabam, quod ius accrescendi dicitur prouenire ex tacito iudicio testatoris, vt latius dixi in dicto §. ius accrescendi. Prout etiam, vbi- cumque testator verbis ad id expresse conceptis prohiberet ius accrescendi, non dubitauerim sequi opin. Bartol. quia vbi expresse quid à testatore dispositum reperitur, illud debet preferri tacite eius menti, quæ ex coniecturis colligi possit. Pariter etiam vbi subessent coniecturæ aded liquidæ, vt aperte conijci posset, testatorē nullo modo voluisse quod talis institutus in re certa haberet residuum heredit. facile inclinare in sententia Bart. quia bonus Iudex semper debet amplecti in iudicando illam opin. quæ magis conuenit vcrisimili menti testatoris. Cōsulo tamen, quod de simili quis non recedat ab opin. Dyn. quæ magis fauet sustinendo testamento, & præterea (vt dixi) est magis communis, & ided in præf. sequenda.

QVÆSTIO LXXV.

SVM M A R I A.
Ex Claro.

1 Contractus an possit in testamento celebrari.

- 1** Contractus an in testamento celebrari possit.
- 2** Nullus actus alienus testamento intermisceri debet.
- 3** Contractus, & testamentum actus sunt diuersi.
- 4** Differentia inter testamentum, & contractum.
- 5** Sententia l. cum antiquitas. 28. C. de testam.
- 6** Exceptio confirmat regulam in casibus non exceptis.

ADDITIONES.

QVÆST. LXXV.

Contractus.] Et de conuerso, quod substitutio in contractibus fieri possit, commune dixi in collect. mea commu. opin. verbo substitutio, num. 80. Giach. b Tenuit simpliciter quod sic.] Sed an reuocato Testamento isti contractus irriti reddantur, vide Dec. consil. 96. Rip. l. nemo potest n. 35. de leg. 1. Caph. consil. 61. nu. 31. volum. 1. Tiraq. de iur. mar. verbo, contra iter. gloss. 3. Gou.

1 Tenuit simpliciter quod sic, & c.] Hanc sententiam, (quod scilicet in testame-

Quæro, nunquid in Testamento possit celebrari contractus? Respon. Glof. vulgaris, quæ semper ad hoc solet allegari in l. hæredes palam. §. fin. in fin. ff. de testam. Et illam dicit esse communiter approbatam Paris. consil. 2. nu. 19. lib. 3. & consil. 46. numero 36. libr. 4. & dicit Rom. consil. 171. nume. 6. in fin. quod communis omnium sententia illam sequitur, quem refert Decius consilio 196. post numer. 1. vers. Ex quibus omni-

bus, & consil. 83. post numerum secundum versic. Verum supradictis, & Boerius decis. 353. num. 4. Didac. in rubr. de testamen. in 3. part. post nume. 37. Illam tamen intellige, vt procedat, quando conuentio- nes, & contractus, qui celebrantur in actu testamenti, non sunt penitus extranei, non ipso testamento, sed si essent contractus penitus extranei, non possent in ipso testamento celebrari. Ita declarant Doct. per me supra allegati: & hanc dicit esse communem sententiam Alexan. in l. 1. §. qui præfens. nu. 21. ff. de verb. obligat. Et ita tenet.

to contracto, celebrari possit) tanquam communiter approbatam, præter Doctores, quos Clarus hoc loco allegat, amplectitur Bartolus, Baldus, Angel. Ioannes ab Imola, Paulus Castrensis, Franciscus Aretinus, Ioannes Dauthius, & alij in l. hæredes palam. 21. §. vltimo, ff. qui testam. fac. poss. Cynus, Fulgofius, Salicet. Iafon, Albericus de Rosate, & Gilchenius ad l. cum antiquitas 28. C. de testamēt. Lorient. in apicib. iur. titul. de testamen. ordian. axiom. 25. Connan. lib. 9. Commentar. iur. ciuil. c. 2. num. 2. Ioan. Dilect. Durant. in tract. de arte testan. tit. 6. cautel.